אף אנו נאמר. אף אנו נדרוש את השמות מה לשון אילונית שקרלו חכמים לאשה שאינה רואה ילד: בונברגים. לשון איל תמים דמתרגמינן דכר שליס (ויקרא ה) הרי היא כאיל שאינו יולד: **גמ'** (יפל דעת ב"ד). אם אין לו אב ואמו הביאתו להתגייר:

מטבילין. דאין לך גר בלא מילה וטבילה: **על דעת בית דין**. שלשה יהו בטבילתו כדין כל טבילת גר שגריכים ג' והן נעשין לו אב והרי הוא גר על ידיהן ומנעו בין כשר: **מהו דתימא עובד כוכבים בספקירא ניחא ליה**. וחוב הוא לו ואין אדם נעשה שליח לאדם לחובתו שלא מדעתו וקטן לאו בר דיעה הוא: **דסא גבי עבד קי"ל**. בפ"ק דגיטין (דף יג.) דודאי בהפקירא ניחא ליה טח לו להיות עבד ויהא מותר בהפקר זימת הפקרות מהיות בן חורין להיות מותר בבת ישראל דלא זולת ליה ולא שכיחא ליה להפקירא: **קמ"ל**. הכא דגבי עובד כוכבים קטן לא אמרינן הכי: **דסני מילי**. דניחא ליה בהפקירא: **גדול**. שגדל [במדות] הפקירות וטעיס ליה טעמא דאיסורא: **בגדינו**. קטנים שנתגיירו ואפי' עם אביהן: **יכולין למחות**. ועומר אי אפשיט להיות גרים" וחוזרין לסורן ואין לנו לעשות בב"ד ואפי' ידיעו תקיפה ואם קדם אשה משמיחה אינה צריכה גט להיות ישראל מומר: **לכי גדלה**. לא יהביון לה עד שתגדיל: **שוב אינה יכולה למחות**. ואם מיחתה הרי היא ישראלית מומרת לעשות בכל עונשי ב"ד: **שיש להן קנס**. כ' כסף אם יאמרו: **הכא על הממזרת**. ואע"ג דלא קרינן ביה "ולו תהיה לאשה" שהרי אינה ראויה לקיימה אפילו הכי יש לה קנס כדלקמן: **אביי לא אמר כרבא**. דמוחיב מקנסא דלא יהא חוטא נשכר להפטר: **רבא לא אמר כאביי**. דמוחיב מכתובה דהתם טעמא מאי תקינו לה רבנן כתובה שלא תהא קלה בעיניו להוציאה וכל זמן שלא מיחתה גיורת היא ועבדינן לה תקנתא: **מתני'** הכא על הקטנה. פתוחה מבת שלש שאין ביאתה ביאה שהרי בתוליה חוזרין: **וקטן**. פחות מבן תשע שאמרו חכמים אין ביאתו ביאה ובא על הגדולה: **ומוכה עץ**. שנתקע לה עץ באותו מקום: **כתובתן מאתים**. אם נשאו לאיש אחרי כן לא אבדו בכך את כתובתן אם נשאה סתם ולא פירש לה כלום: **בחולה**. שהיא אלמנה או גרושה או חלוצה: **מן הנישואין**. כגון שנכנסה לחופה ומת בעלה בחזקת שלא נבעלה: **כתובתם מנה**. אם אבל גבי עובד כוכבים שאינו משועבד ניחא ליה בהפקירא וכן ניסת לאחר סתם כתובתה נזה דבחזקת בעולה קיימא משנכנסה לחופה: גרשה דאי לא תימא הכי היכי מייתי סייעתא מההוא דגיורת דלמא ולאין רבנן היא דאפילו בגדול ליה להו בהפקירא ניחא ליה: **אבל** קטן זכות הוא לו. והא דתנן בפרק קמא דגיטין (נ"ז סס) האומר תנו גט זה לאשתי ושיחרור זה לעבדי לא יהא כלום אם לא אמר בשביל שיחזור דברי רבי מאיר הייטו בעבד עדול דבקטן מודה רבי מאיר דזכות הוא לו ולא ניחא ליה בהפקירא כדאמרינן הכא משום דלא מעיס טעמא דאיסורא ח"ל אייני אף בעבד קטן וכגון שהוא של כהן דמוד הוא לו שלא לאיסורא לפי שמפסידו מלאכול בתרומה: **לרבי** גדלה. [ט] ופ"ח והלא כבר גדולה היא שהרי בגרה כיון שהיא בת קנס ומפרש ר"י לכי גדלה ומהגה מנהג יהודית: **אביי** לא אמר כרבא שלא יהא חוטא נשכר. משמע דרבא ליה טעמא דשלא יהא חוטא נשכר ובקשה דאמרי' בפ' שור שנגח ד' וה' (נ"ק דף לח: וסס) קסבר רבי מאיר כותים גירי אמת הן וקנס הוא דקנים ר"מ בממונם לענין שור שנגח שלא יטמטו בהן ופריך אלו נערות שיש להן קנס הכא על הכותים ואי קנים ר"מ בממונם ה"נ ניקנס ומשני הכא לא בעי למקנס שלא יהא חוטא נשכר והשתא לרבא דלית ליה הכא טעם דחוטא נשכר היכי מלי משני התם וי"ל דהתם אית ליה שפיר האי טעמא כיון דבדין יש להן קנס דגרי אמת הן אלא דבעי' למקנס להו סברא הוא דמשום טעמא שלא יהא חוטא נשכר מוקמינן לה אחרינא אבל הכא סבירא ליה לרבא דמשום טעמא שלא יהא חוטא נשכר אין ליתן לה כיון דמן הדין ליה שהרי עובדת כוכבים גמורה היא אם תמתה וכפ' אלו נערות (לקמן דף לו:) דאית ליה לרבא שלא יהא חוטא נשכר גבי שבויה משום דמוקמינן לה בקדושתה: ושמואל

אף אנו נאמר אילונית דוכרנית דלא ילדה: **מתני'** הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולים: **גמ'** אמר רב הונא גר קטן מטבילין אותו על דעת בית דין מאי קמ"ל דזכות הוא לו וזכין לאדם שלא בפניו תנינא זכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לאדם אלא בפניו. מ"ד בהפקירא ניחא ליה וחוצב הוא לו. פי' שאין אדם נעשה שליח לחבתו שלא בפניו כלומר שלא מדעת. **קמ"ל** דה"מ גדול דשעים מעמא דאיסורא אבל קטן זכות הוא [לו]. אמר ר"י ואם הגדילו. פי' הקטנים שנתגיירו ואפי' עם אביהן יכולין למחות. פי' יכולין לומר אי אפשיטו להיות גרים ואין לנו לעונשם בב"ד. ואפילו ידיעו הקיפה. ואם קידש אשה משמיחה אינה צריכה גט להיות כישראל מומר. ודוקא שלא הגיעו לכלל שתי שערות אבל אם הגדילו ולא מיחו אין יכולין

מתני' הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד כתובתן מאתים ואי ס"ד הגדילו יכולין למחות יַגְבִּינָן לָהּ כְּתוּבָּה דְּאִזְלָה וְאֲכָלָהּ בְּגִיוּתָהּ? לכי גדלה, לכי גדלה נמי ממחייא ונפקא? כיון שהגדילה שעה אחת ולא מיחתה שוב אינה יכולה למחות מתיב רבא אלו נערות שיש להן קנס הבא על הממזרת ועל הנתינה ועל הכותית ועל הגיורת ועל השבויה ועל השפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות שלש שנים ויום אחד.. יש להן קנס ואי אמרת הגדילו יכולין למחות יַגְבִּינָן לָהּ קְנָסָא דְּאִזְלָה וְאֲכָלָהּ בְּגִיוּתָהּ? לכי גדלה, לכי גדלה נמי ממחייא ונפקא: כיון שהגדילה שעה אחת ולא מיחתה שוב אינה יכולה למחות, אביי לא אמר כרבא התם קנסא היינו טעמא *שלא יהא חוטא נשכר רבא לא אמר כאביי *כתובה היינו טעמא שלא תהא קלה בעיניו להוציאה: **מתני'** הגדול שבא על הכתולה, וקטן שבא על הגדולה, ומוכת עץ כתובתן מאתים דברי רבי מאיר *וחכ"א מוכת עץ כתובתה מנה. בתולה: אלמנה גרושה וחלוצה - מן הנישואין כתובתן מנה ואין

[ע"ל גר קטן]

[ע' תוס' גיטין ה: ד"ה והא קי"ל]

[עיכובין פת: יבמות קיט: וש"נ]

[גיטין יג. ע' תוס' שם]

[קשה ל"כ מתי תדע שעת המחאה דהא בקטנות אינה יכולה למחות כל"ר י"ל כגון שהתחילה מהכא גיוס יום לפני גדלותה וכן ההגה יום לו יומיים לאחר גדלותה. ת"י עה"ג]

[יבמות לב: וש"נ]

[יבמות פט. לקמן נט: נד.]

[לקמן יג.]

גליון הש"ס

גמ' שלא יהא חוטא נשכר. פ"ב דחלה מ"ז מה דף ד ע"ב: תוס' ד"ה לכי גדלה. וא"ת והלא כבר גדולה. עיין נדה מד ע"ב תוס' ד"ה שנשים יום:

מסורת הש"ס

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פי"ח מהל' אישות הל' ו' סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' מז סעי' ג:

סג ב מיי' פי"ג מהל' אישות כ"ח אה"ע הל' ז סמג לאוין קיח טוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סד ג מיי' פ"ד מהל' זכיה כ"ב סמג עשין ס"ב עוש"ע חו"מ סי' רמג סעי' ו וטוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סה ד ה ו ז מיי' פ"ו מהל' אישות כ"ב אה"ע סי' מז טוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סו ח מיי' פ"ט מהל' אישות כ"ג אה"ע סי' מז טוש"ע יו"ד סי' רסח סעי' ז:

סז ט מיי' פי"ח מהל' אישות כ"ג סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' מז סעיף ד:

סח י מיי' שם טוש"ע שם סעיף ה:

סט כ מיי' שם הל' ח טוש"ע שם סעי' ב:

תוספות רי"ד

הגיורת והשבויה והשפחה שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו פחותות מבנות ג' שנים ויום אחד כתובתן מאתים ויש להן טענת בתולים. פי' בחוקת בתולות הן. ואם נמצאת בעולה אומר לה מקרי מקח טעות ואבדה כל כתובתה. אמר ר"ה גר קטן מטבילין אותו ע"ד ב"ד. פי' אע"פ שאין לו אב ואם כגון חינוק שנמצא מושלך או ששבו ישראל קטני אלשתים ב"ד מלין אותם והם כישראל לכל דבר. והמורה פי' מטבילין אותו. דאיתו גר עד שיטול ויטבול. עיין פרק הזרוע [דף מו] ובפ"ה דיבמות [דף ע"מ]. מאי. קמ"ל דזכין לאדם שלא בפניו תנינא וכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו לאדם אלא בפניו. מ"ד בהפקירא ניחא ליה וחוצב הוא לו. פי' שאין אדם נעשה שליח לחבתו שלא בפניו כלומר שלא מדעת. **קמ"ל** דה"מ גדול דשעים מעמא דאיסורא אבל קטן זכות הוא [לו]. אמר ר"י ואם הגדילו. פי' הקטנים שנתגיירו ואפי' עם אביהן יכולין למחות. פי' יכולין לומר אי אפשיטו להיות גרים ואין לנו לעונשם בב"ד. ואפילו ידיעו הקיפה. ואם קידש אשה משמיחה אינה צריכה גט להיות כישראל מומר. ודוקא שלא הגיעו לכלל שתי שערות אבל אם הגדילו ולא מיחו אין יכולין

מאגנה

מיזדן כפי: ג"נגו קיו זמ לא דאוכא פיט זמ' ה'

נוטא

ר' הונא - גר קטן מגבינין אותו עד דדת בית דין

נוטא/מאגנה

קוטיות אפי' ורבא אהא דאמר ר' יוסף קטן שנתגייר - הגדל יכול למחות. יש לה איר דמאגנה הגמ' חוזר על דאמו בקוטיה הא.

הגלגלו משכל אחד בסימן כה: ..... [הגאות תוספה ע]

[ע"ז תוס' ב"ק קנ: ד"ה קטן ותוס' סנהדרין סח:]

גמ' אמר רב הונא גר קטן מטבילין אותו על דעת בית דין. ומימה דהא דעת בית דין לא מהני אלא בגר שלם דאיתא בגיטין (דף יג.) גבי חלר שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו אין מטבילין אותו על דעת ב"ד אלא בגר שלם ומשום דזכות הוא. ומימה דהא זכייה הוי מעטם שליחות דכין דזכות הוא לו אין שליחות לקטן כדאמרינן בחזקה כשר (שם עח:) ועוד דאכתי עובד כוכבים הוא ואמרי' התם דקטן דאתי לכלל שליחות אין ליה זכייה מדרבנן דעובד כוכבים דלא אתי לכלל שליחות אפילו זכייה מדרבנן ליה וגרלה לר"י דהכא נמי דזכין לו מדרבנן כדאמרינן התם דקטן אין ליה זכייה מדרבנן ואע"ג דאכתי עובד כוכבים הוא הא אתי לכלל שליחות א"כ כיון דבהך זכייה נעשה ישראל הוה ליה כישראל גמור לענין זכייה וא"ת היכי הוי גר מדרבנן ושריין ליה בבת ישראל וקידושין קידושין הא. מן התורה עובד כוכבים הוא וי"ל דקסבר כמ"ד בהאשה רבה (יבמות דף פט:) דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה וכי פריך מאי קמ"ל הוה מלי לשנויי קמ"ל דיש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה בקום ועשה וחד מתרי טעמי נקט והא דאמרי' בריש בן סורר (סנהדרין דף מח: וסס) גבי גזל הגר אם אין לאדם גואל אינם אתה צריך לחזר אחריו אם יש לו גואל אבל קטן אי אתה צריך לחזר אחריו כו' משכחת לה גר קטן מן התורה במעוברת שנתגיירה "כדאמרי' בפרק הערל (יבמות דף עח. וסס) עובדת כוכבים מעוברת שנתגיירה בנה אין צריך טבילה והוי גר מן התורה דישראל גמור הוא ואינם ליה ממון מן התורה כגון שיכם את אמו ואי אתה צריך לחזר עליו שאין לו יורשין שאינו מוליד ואחיו מן האם אין יורשין אותו ולפי ספרים דגרסינן בב"מ (דף עח:) זכייה מיהא אית ליה ולא גרס מדרבנן ניחא דמלי למימר דאית ליה זכייה מן התורה ועובד כוכבים קטן כיון דבא להתגייר אשבינן ליה כישראל קטן ואע"ג דזכייה הוי מעטם שליחות ואין לו שליחות מן התורה ה"מ בדבר שיש בו קלת חובה כגון להפרים תרומתו דשמא היה רולה לפטורה בחטה אחת או שמא היה רולה להעדיף אבל הכא שזכות גמור הוא לו יש לו שליחות: **מדקן** דתימא עובד כוכבים בהפקירא ניחא ליה. ואע"ג דרבנן פליגי אר' מאיר בפ' קמא דגיטין (דף יג. וסס) ולית להו דעטמא דבהפקירא ניחא ליה ה"מ גבי עבד שאינו חוסם בהפקירא שמפקיע עצמו מן השעבוד חבל גבי עובד כוכבים שאינו משועבד ניחא ליה בהפקירא וכן נראה דאי לא תימא הכי היכי מייתי סייעתא מההוא דגיורת דלמא רבנן היא דאפילו בגדול ליה להו בהפקירא ניחא ליה: **אבל** קטן זכות הוא לו. והא דתנן בפרק קמא דגיטין (נ"ז סס) האומר תנו גט זה לאשתי ושיחרור זה לעבדי לא יהא כלום אם לא אמר בשביל שיחזור דברי רבי מאיר הייטו בעבד עדול דבקטן מודה רבי מאיר דזכות הוא לו ולא ניחא ליה בהפקירא כדאמרינן. הכא משום דלא מעיס טעמא דאיסורא ח"ל אייני אף בעבד קטן וכגון שהוא של כהן דמוד הוא לו שלא לאיסורא לפי שמפסידו מלאכול בתרומה: **לרבי** גדלה. [ט] ופ"ח והלא כבר גדולה היא שהרי בגרה כיון שהיא בת קנס ומפרש ר"י לכי גדלה ומהגה מנהג יהודית: **אביי** לא אמר כרבא שלא יהא חוטא נשכר. משמע דרבא ליה טעמא דשלא יהא חוטא נשכר ובקשה דאמרי' בפ' שור שנגח ד' וה' (נ"ק דף לח: וסס) קסבר רבי מאיר כותים גירי אמת הן וקנס הוא דקנים ר"מ בממונם לענין שור שנגח שלא יטמטו בהן ופריך אלו נערות שיש להן קנס הכא על הכותית ואי קנים ר"מ בממונם ה"נ ניקנס ומשני הכא לא בעי למקנס שלא יהא חוטא נשכר והשתא לרבא דלית ליה הכא טעם דחוטא נשכר היכי מלי משני התם וי"ל דהתם אית ליה שפיר האי טעמא כיון דבדין יש להן קנס דגרי אמת הן אלא דבעי' למקנס להו סברא הוא דמשום טעמא שלא יהא חוטא נשכר מוקמינן לה אחרינא אבל הכא סבירא ליה לרבא דמשום טעמא שלא יהא חוטא נשכר אין ליתן לה כיון דמן הדין ליה שהרי עובדת כוכבים גמורה היא אם תמתה וכפ' אלו נערות (לקמן דף לו:) דאית ליה לרבא שלא יהא חוטא נשכר גבי שבויה משום דמוקמינן לה בקדושתה: ושמואל

ע) וכדברי רבינו אלו מתיישב קושיית הה"י כאן בד"ה קשה וע"ש. ב) ע"ש כיכמות דף לו דמייתי שם בביאת כן תשע דעשו כמאמר בגדול אבל בפחות מבן תשע לא מייתי התם כלל וע"ש.

למחות ואם מיחו הרי הן כישראל מומר וקדושין. ג) והגדילו דר"י לאו דוקא שבאו לכלל עונשין אלא שבאו לכלל דעת ועדיין לא באו לכלל עונשין: **מתני'** הגדול שבא על הקטנה וקטן שבא על הגדולה עץ כתובתן מאתים. דברי ר"מ וחכ"א מוכת עץ כתובתן מנה. פי' קטנה פחותה מבת ג' שנים ויום אחד שאין ביאתה ביאה שהרי בתוליה חוזרין. וקטן פחות מבן ט' שאמרו חכמים אין ביאתו ביאה לקנות קנין גמור. כגון אם בא על יבמתו דהתם אמרי' אין ביאתו ביאה ב) חשובה לקנות לגמרי. פי' לא נרעה אותה ביאה ממאמר בגדול. שכמו שמאמר בגדול פוסלה על שאר האחין. כך ביאת [פחות] בן ט' פוסלה על האחין. עיין בס"ם האשה רבה: מוכת עץ שנתקע לה עץ באותו מקום ויצאו בתוליה כתובתה מאתים. פי' לא הפסידו כתובתן אם נישא: מתם וחכ"א מוכת עץ כיון שאיבדה בתוליה כתובתה מנה: איתמר